

Notitie

Betreft BSM007-0001
Verantwoording groepsrisico bestemmingsplan Albertushof te Venlo

Datum 07-05-2019

Opsteller

Verificatie

Validatie

1 INLEIDING

In opdracht van [REDACTED] is door [REDACTED] een inventarisatie uitgevoerd van de externe veiligheidsrisico's ten behoeve van het bestemmingsplan 'Albertushof' in de gemeente Venlo. Het zuidoostelijk deel van het plangebied zal worden bestemd voor het huisvesten van arbeidsmigranten voor bepaalde tijd, het noordelijke deel zal bestemd worden ten behoeve van de realisatie van een resomeercentrum met aangrenzend een herdenkingspark.

De globale ligging van de planlocatie is in afbeelding 1 opgenomen.

Afbeelding 1: Globale ligging van het plangebied

2 RISICOBRONNEN

Voor het plangebied is een quickscan externe veiligheid¹ opgesteld, waaruit is gebleken dat in de nabijheid van het plan enkele wegen gelegen, waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

A67

Op circa 250 meter ten noorden van het plangebied bevindt zich de A67 (wegvak L90). Deze weg is opgenomen in het Basisnet. Gelet op de ruimtelijke scheiding is het plaatsgebonden risico en het PAG van deze weg geen aandachtspunt voor de planvorming. Het plangebied bevindt zich geheel binnen het invloedsgebied van toxische stoffen. Daarnaast ligt het deel van het plangebied waar het resomeercentrum is geprojecteerd tevens binnen het invloedsgebied van brandbare gassen.

N271

Aan de westzijde grenst het plangebied (herdenkingspark) aan de N271 (wegvak L12). Deze weg is niet opgenomen in het Basisnet. Binnen een afstand van 200 meter van deze weg worden binnen het plangebied geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten gerealiseerd. Het is dan ook niet noodzakelijk om de invloed van de planvorming op de hoogte van het groepsrisico kwantitatief inzichtelijk te maken. Het plangebied bevindt zich geheel binnen het invloedsgebied van toxische stoffen. Daarnaast ligt het westelijk deel van het plangebied waar huisvesting van arbeidsmigranten is geprojecteerd tevens binnen het invloedsgebied van brandbare gassen.

Weselseweg (gemeentelijke weg)

Op circa 1,2 kilometer ten oosten van het plangebied bevindt zich de Weselseweg (wegvak L3). Deze weg is niet opgenomen in het Basisnet. Gelet op de ruimtelijke scheiding is het plaatsgebonden risico en het PAG van deze weg geen aandachtspunt voor de planvorming. Het plangebied is in zijn geheel gelegen binnen het invloedsgebied van toxische stoffen.

¹ Quickscan externe veiligheid – Albertushof te Venlo, projectnr. BSM007-0001, d.d. 07 mei 2019 door

3 VERANTWOORDINGSPLICHT GROEPRISICO

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag, waardoor zij verplicht het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen.

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) (alsmede het Besluit externe veiligheid inrichtingen, Bevi) geeft de regionale brandweer/Veiligheidsregio een wettelijke adviestaak bij het invullen van de verantwoordingsplicht. Het advies van de regionale brandweer/ Veiligheidsregio gaat vooral over het groepsrisico en mogelijkheden om een ramp of zwaar ongeval te voorkomen of de omvang ervan te beperken en de zelfredzaamheid van personen te vergroten.

De verantwoording van het groepsrisico heeft betrekking op de in hoofdstuk 2 beschreven risicobronnen.

Bevt - Water-, weg- en spoorwegtransport

Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de A67, N271 en de Weselseweg. Er kan volstaan met een beperkte verantwoording van de risico's als gevolg van de transporten met gevaarlijke stoffen over deze trajecten.

In een beperkte verantwoording worden de volgende aspecten beschouwd:

- mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval;
- zelfredzaamheid ten aanzien van nog niet gerealiseerde (beperkt) kwetsbare objecten.

Als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A67, de N271 en de Weselseweg dient binnen de planlocatie rekening gehouden te worden met de volgende scenario's.

Toxisch scenario (A67, N271 en Weselseweg)

Toxische stoffen kunnen vrijkomen als de tankwagen of container met toxische stoffen het begeeft als gevolg van bijvoorbeeld een incident. Hierbij komen de toxische stoffen vrij in de vorm van een plas (bij vloeistoffen) of een wolk (bij gassen). Bij een toxische plas zal deze vervolgens (gedeeltelijk) verdampen, waarbij een toxische wolk wordt gevormd. Afhankelijk van de windrichting en de weersomstandigheden kan de toxische wolk richting het plangebied drijven.

BLEVE scenario (A67 en N271)

Een BLEVE is een afkorting voor "Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion" (kokende vloeistof-gasexpansie-explosie). Er bestaat een koude en een warme BLEVE. Bij een koude BLEVE explodeert de tank meteen. Bij een warme BLEVE explodeert de tank als gevolg van een brandhaard.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchten.

Mobiliteit van de aanwezigen

Binnen het plangebied worden geen functies voorzien die specifiek bedoeld zijn voor minder zelfredzame personen. Dit betekent dat het uitgangspunt is dat personen zich bij een eventuele dreigende situatie zelfstandig of met behulp van andere aanwezigen in veiligheid kunnen brengen.

Mogelijkheden voor ontvluchting/schuilen

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten.

Bij een toxische wolk kunnen mensen komen te overlijden als gevolg van blootstelling aan de toxische stof. Of mensen daadwerkelijk komen te overlijden is afhankelijk van de dosis, die bestaat uit de blootstellingsduur en de concentratie waaraan de persoon is blootgesteld. Aangenomen wordt dat personen die zich binnen in een van de buitenlucht afgesloten ruimte bevinden een 10 keer zo lage kans hebben te overlijden als personen die zich bevinden in de buitenlucht (PGS3).

Het beste advies bij het vrijkomen van een toxische wolk als gevolg van een incident op de weg of het spoor is schuilen, mits ramen, deuren en ventilatie kunnen worden gesloten. Om personen goed te kunnen beschermen tegen de effecten van een giftige gaswolk dienen ramen en deuren dan ook goed gesloten te kunnen worden. Het planvoornemen betreft de nieuwbouw van woningverblijven en een resomeercentrum, waarbij hoge eisen worden gesteld aan de luchtdichtheid. Aanwezige luchtbehandelingsinstallaties moeten met één handeling zijn uit te schakelen. Voor de aanwezigen in het herdenkingspark is geen schuilplaats in de directe omgeving voorhanden. Voor deze personen in het van belang dat de haaks op de toxische wolk kunnen vluchten. Hiervoor is het nodig dat er haaks op elkaar staande vluchtwegen beschikbaar zijn, die van de bron af gericht zijn.

De risicobronnen bevinden zich aan de westzijde, de noordzijde en de oostzijde van het plangebied. De gewenste vluchtrichting is derhalve afhankelijk van de locatie van de calamiteit. De ontsluiting van het herdenkingspark inclusief het resomeercentrum gaat plaatsvinden middels drie uitritten. De hoofdontsluiting is gesitueerd ter hoogte van de huidige in- en uitrit van het klooster. De overige twee ontsluitingen zijn in het noordoostelijke deel van het plan, ter hoogte van de parkeervakken en vormen de hoofdontsluitingen voor bezoekers. Het park bevat een hoofdroute die de ontsluitingen met elkaar in verbinding brengt. De hoofdroute is tevens te gebruiken voor gemotoriseerd verkeer ten behoeve van bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden of door hulpdiensten in geval van een noodsituatie.

Afbeelding 2: Globale indeling herdenkingspark

Na het verlaten van het plangebied, biedt de openbare wegstructuur voldoende mogelijkheden om in de gewenste richting te kunnen vluchten.

Binnen het invloedsgebied van een BLEVE-scenario is vluchten het uitgangspunt waarbij gerealiseerd dient te worden dat indien daadwerkelijk een BLEVE dreigt, de vluchttijd bijzonder kort is. In geval van een calamiteit is een vroegtijdige alarmering van levensbelang om ervoor te zorgen dat de aanwezigen veilig kunnen vluchten. De mogelijkheden om op eigen kracht te kunnen vluchten nemen toe door (nood)uitgangen en vluchtroutes zoveel mogelijk loodrecht van de weg af te richten. Op die manier worden vluchtende personen afgeschermd door de bebouwing zelf. Bij de bouw van het resomeercentrum dienen voldoende (nood)uitgangen aanwezig te zijn aan de zuidzijde van het pand, zodat vluchten van de risicobron A67 af, in de luwte van het gebouw mogelijk is. Voor de meest westelijk geprojecteerde woningen voor arbeidsmigranten geldt dat de aanwezigen in oostelijke richting moeten kunnen vluchten, in de luwte van de woningen, van de risicobron N271 af.

Risicocommunicatie

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de zelfredzaamheid kan worden verbeterd door maatregelen zoals een waarschuwings- en alarmeringssysteem en risicocommunicatie (hoe te handelen bij een incident, gebaseerd op de relevante scenario's). In geval van een calamiteit is een snelle alarmering van aanwezige personen binnen het effectgebied essentieel voor een goede zelfredzaamheid.

In het ontruimingsplan voor het resomeercentrum (dit maakt onderdeel uit van het bedrijfsnoodplan) dient onder andere te worden beschreven:

- wie de organisatie van het evacueren begeleidt;
- de verantwoordelijkheden;
- waar de verzamelplaats is;
- de organisatie op de verzamelplaats;
- wie zorg draagt voor alarmering.

Daarnaast dient in het bedrijfsnoodplan te zijn opgenomen dat wordt geoefend in geval van een calamiteit volgens de beschreven scenario's.

Het ontruimingsplan/bedrijfsnoodplan dient opgesteld te worden in samenspraak met de brandweer.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten, dient de risicocommunicatie plaats te vinden in een taal van de bewoners.

De invulling van de risicocommunicatie dient conform de Wet veiligheidsregio's door het bestuur van de Veiligheidsregio's uitgevoerd te worden. De veiligheidsregio ondersteunt en adviseert de gemeenten hierin in voorbereiding op een alarmering bij rampen.

Bestrijdbaarheid

De bestrijdbaarheid/beheersbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om haar taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen, maar ook de brandweezorgnorm wordt hieronder geschaard. Hierbij hanteert de regionale brandweer richtlijnen zoals beschreven in de publicatie "Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid" van brandweer Nederland.

Bereikbaarheid en bluswatervoorziening

Uit bovengenoemde handreiking volgt het advies dat het plangebied en de risicobronnen goed bereikbaar moeten zijn voor hulpverleningsdiensten via twee van elkaar onafhankelijke aanvalswegen, waardoor in geval van calamiteiten het plangebied en de risicobron goed bereikbaar is.

Zorgnorm

De brandweezorgnorm is een aanbevolen opkomsttijd die afhankelijk is van het soort object en de risico's voor de aanwezige personen. De opkomsttijd bestaat uit een optelsom van de uitruktijd en de aanrijdtijd. De uitruktijd betreft de tijd die men heeft vanaf het alarmeren totdat men gereed is om te vertrekken naar de plaats van het incident. De uitruktijd voor een beroepskorps ligt lager dan die van een vrijwillig korps, omdat de beroepsmedewerkers zich in de directe nabijheid van de kazerne bevinden.

Bij een ongeval met toxische stoffen kan de brandweer, afhankelijk van de stofintensiteit en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water. Hiertoe dienen voldoende bluswatervoorzieningen nabij de risicobron aanwezig te zijn. De bereikbaarheid van de risicobron is bij een toxisch scenario maatgevend.

Een koude BLEVE is niet te bestrijden omdat de tankwagen of -container meteen explodeert. Gezien de snelle ontwikkeltijd zijn er geen mogelijkheden voor bronbestrijding en primaire effectbestrijding. De effectbestrijding zal daarom gericht zijn op het bestrijden van secundaire branden.

Voor het voorkomen van een warme BLEVE dient een aangestraalde tankwagen tijdig te worden gekoeld en de brandhaard te worden geblust. Hiervoor dient voldoende bluswater nabij de risicobron aanwezig te zijn.

4 SAMENVATTING

In deze notitie zijn elementen aangedragen die de gemeenteraad kan gebruiken bij de oordeelsvorming inzake de verantwoording van het groepsrisico. Het bevoegd gezag dient in het kader van de ruimtelijke procedure een standpunt in te nemen aangaande de verantwoording van het groepsrisico.